

Kort notat efter Monitoringsgruppens møde den 23. marts 2006

Danmarks JordbrugsForskning (DJF) har i 2005 indsamlet bier fra alle kendte bifamilier på Læsø og efterfølgende gennemført populationsgenetiske undersøgelser med henblik på at fastslå, om der findes en population af brune bier på Læsø, der kan betegnes som selvstændig population. Der er i alt indsamlet bier fra 583 bifamilier tilhørende 36 biavlere. Fra hver bifamilie er der indsamlet 20 arbejderbier. DNA fra 8 af disse bier er efterfølgende ekstraheret, amplificeret ved PCR-teknik og undersøgt for variation i et stort antal DNA-mikrosatelitter.

Resultaterne viser, at det er muligt at skelne mellem brune bier og ikke-brune bier. Det vurderes også, at der er tilstrækkelig mange brune bifamilier til, at disse kan danne grundlag for fortsat bevarelse af populationen af brune bier på Læsø. Det må dog også konstateres, at der har fundet en vis opblanding sted af de brune bier med andre biracer. Det er ikke muligt (på nuværende tidspunkt) at vurdere, hvor meget den nuværende bestand af brune bier adskiller sig fra den oprindelige bestand af brune bier på Læsø.

Prøveindsamlingerne i 2005 er foretaget før biernes parringsperiode, og de i denne undersøgelse identificerede brune bifamilier eksisterer måske ikke i dag, da dronningen kan være udskiftet i nogle bifamilier. Det anbefales derfor, at de bifamilier, der påtænkes placeret i de for brune bier forbeholdte områder, kontrolleres før parringssæsonen 2006 ved hjælp af det udviklede molekylærbiologiske værktøj. Til sikring af 2006 sæsonen skal disse prøver udtages snarest muligt, og resultaterne være tilgængelige for biavlerne inden begyndelsen af biernes parringssæson.

Monitoringsgruppen anbefaler, at flest mulige af de brune bifamilier placeres på østenden af Læsø, hvor brune dronninger, der ønskes parret, også bør opstilles. Dette skulle sikre det bedste resultat i retning af at bevare og styrke bestanden af brune bier på Læsø. DJF tilbyder at gennemgå undersøgelsens resultater med alle biavlere, der ønsker at avle brune bier med henblik på at prioritere bifamilier til videre avlsarbejde. Tilsvarende vil DJF stå til rådighed for andre biavlere i deres avlsarbejde.

I 2006 sæsonen vil DJF fortsætte undersøgelsen af populations sammensætningen på Læsø, og der vil eventuelt blive gennemført morfometriske undersøgelser af brune og ikke-brune bifamilier til sammenligning med molekylærbiologiske data fra de samme bier. Desuden vil der blive foretaget undersøgelser over, hvor langt dronninger og droner flyver til de såkaldte dronesamlingspladser på Læsø. De etablerede populationer af brune bier på Anholt og Romsø vil blive forsøgt udbygget i 2006.

Monitoringsgruppen har diskuteret hvorvidt arealafgrænsningen beskrevet i Bekendtgørelse nr. 441/2005 bør ændres. Der er enighed om, at det på det foreliggende grundlag er fornuftigt at fastholde de eksisterende grænser. En eventuel revurdering af grænsedragningen vil tidligst kunne komme på tale, når resultaterne af de for 2006 planlagte undersøgelser er gennemført.

DJF vil i uge 13 informere biavlerne på Læsø om resultatet af undersøgelserne generelt, og specifikt for den enkelte avler vil DJF meddele resultatet for avlerens egne bifamilier og konsekvenser i form af fremtidig placering af bifamilierne.

Den 24. marts 2006
Jørgen B. Jespersen
Formand for Monitoringsgruppen

